

**Uunga siunnersuut: Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut
inatsisaata allanngortinneqarnera aamma pisortat oqartussaaffigisaanni
suliffeqarfiinilu nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisiniarnermut
tunngatillugu neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata
allanngortinneqarnera pillugit Inatsisartut inatsisaat**

*Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu
Naalakkersumit saqqummiunneqartoq*

pillugu

Sanaartornermut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneernejarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Gerth Mikaelson, Naleraq, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Hans-Erik Enoksen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Nivi H. Efraimsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Bentiaraq Ottosen, Atassut

UPA2026-mi ulloq 12. maj 2026-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap
siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu maleruagassat nutarternejarnissaat
naleqqussarneqarnejarnissaallu inatsisissatut siunnersuutikkut siunertarineqarpoq,
taamaaliornikkut inatsit sanaartornermi pissutsinut piviusunut naapertuunnerulerlunilu
peqatigisaanik najukkami tunngaveqarnermut inuiaqatigiinnullu akisussaanermut
ikorfartuutaaneruleqqullugu.

Inatsisissatut siunnersuutip ilaatigut nassatarisaanik teknikikkut ikiuineq aamma illuliornermut
sanaartornermullu atortunik pilersuineq neqerooruteqartitsinerneq inatsimmut siunissami
ilaatinneqalissapput. Inatsisit maleruagassanut ataatsimoortunut katersorneqarnissaat,

taamaalillunilu pisortani neqerooruteqartitsisunut aammalu suliaqarfimmi suliffeqarfinnut allaffissornermik pisariinnerusumik paasiuminarnerusumillu pilersitsinissaq siunertaavoq.

Tamatuma saniatigut neqerooruteqartitsisut neqerooruteqartitsinermut suliassanillu agguaassinermut atatillugu najukkami pissutsinik, najukkami tunngaveqarnermik inuiaqatigiinnilu akisussaannermik ilanngussinissamut periarfissaqarnerulersinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Siunnersuutikkut ilaatigut nukittorsarniarneqarpoq najukkami suliffeqarfiit suliassanik pissarsinissamut periarfissaqarnerulernissaat, taamaalillutik najukkami inuiaqatigiinni suliffissaqartitsinermut piginnaasanillu ineriartortitsinermut ikorfartuisinnaaqullugit.

Kiisalu soqutigisaqatigiit akerleriinneri aammalu neqerooruteqartut inatsisinik annertuumik unioqutitsineranut eqqartuunneqarsimasut imaluunniit siusinnerusukkat isumaqatigiissutaasunik annertuumik sumiginnaasimasut peqataajunnaarsinnissaat pillugu aalajangersakkanik inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq. Ammasumik pissuseqarnissap, unammilleqatigiinnermi atukkanik assigiilersitsinissap pisortallu neqeroortitsisarnerannut tatiginninnerup nukittorsarneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik suliaqartinniakkat ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsinerne aningaasanut killissarititaasut qaffanneqassapput aammalu suliassanut mikineranut najukkamilu suliffeqarfinnut tunngatillugu eqaannerulersitsisoqassalluni. Tamanna allaffissornerup annikinnerulernissaanut aammalu sanaartornermi ingerlaatsit eqaannerulernissaannut peqataaqataassasoq Naalakkersuisut oqaatigaat.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siullermeerinninnermi inatsisissatut siunnersuut ataatsimut isigalugu taperserluarneqarpoq. Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu maleruagassat nutarterneqarnissaannik pisariillisarneqarnissaannillu pisariaqartitsineq kiisalu inatsisip sanaartornermi pissutsinut piviusunut naapertuunnerulersinneqarnissaa taperserluarneqarput.

Naalakkersuisunit siunnersuutigaarput neqerooruteqartarnermut inatsimmi pitsanngorsaanerit ataasiakkaat, ataatsikkut illuliornermut sanaartornermullu suliassaqarfimmi neqerooruteqartitsinerneqarnerulerni neqeroortitsinerup ingerlaneramik allaffissornermik pisariillisaasusaaq nukittorsaaussallu, piviusunngortinneqassasut

Siunnersuut neqerooruteqartitsinerup ingerlaneramik aqutsinerup eqaannerulersinneqarnissaanut ataqatigiinnerulersinneqarnissaanullu peqataaqataassasoq kiisalu najukkameersut sanaartornermi suliassani peqataanissamut periarfissaqarnerulernissaannik pilersitsissasoq Naalakkersuisut saqqummiussissummi oqaatigaat. Teknikikkut siunnersuinerit aamma illuliornermi sanaartornermilu atortussanik

pilersuinerit pillugit malittarisassat neqerooruteqartitsinermut inatsimmi siunissami katersorneqarnissaat ilaatigut erseqqissaatigineqarpoq, taamaalillutik pisortani neqerooruteqartitsisut maleruagassat ataatsimoortillugit katersorneqartut qimerloorsinnaangussammatigit.

Tamatuma saniatigut siunnersuutikkut suliaqartinniakkat ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsinerni najukkani pissutsit najukkamillu tungaveqarnissap isiginiarnissaannut periarfissat nukittorsarneqarlutillu suliffeqarfinnik inatsisunik annertuumik unioqutitsinernut eqqartuunneqarsimasunik peqataajunnaarsitsisarneq pillugu malittarisassat aqutugalugit qaffasissumik ileqqorissaartoqarnissaa qulakkeerneqarneqassasoq Naalakkersuisunit erseqqissaatigineqarpoq.

Inuit Ataqatigiit siunnersuummut tapersiipput immikkullu erseqqissaatigalugu pisortat sanaartornikkut suliniutaasa pisariitsumik ingerlanneqartarnissaasa pingaaruteqarnerata saniatigut najukkani inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermut, suliffissaqartitsinermut nunalu tamakkerlugu piginnaasanik ineriartortitsinermut aamma peqataaqataammata. Nunatsinni isorartuumi nunap immikkoortuini annertuumik assigiinngissutilimmi mikisunillu niuerfeqartumi najukkani suliffeqarnerup najukkanilu suliffeqarfiit isiginiarneqarnissaannik inatsisissatut siunnersuutip periarfissiinera partiimit pingartinneqarpoq.

Najukkani pissutsinut aammalu suliaqartinniakkat ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsisarnerup atorneqarnissaanut tunngatillugu allannguutit Siumumit immikkut erseqqissaatigineqarput. Partiip pitsaasutut isigaa pisortat suliassaataat imaangimmat tamarnik tamanut neqeroorutigineqartariaqartut, tamatumali peqatigisaanik erseqqissaatigalugu najukkami isiginiagassanik atuinermut malittarisassanik erseqqissunik naapertuilluartunillu pisariaqartitsisoqartoq. Kiisalu suliffeqarfinnik peqataajunnaartitsisarneq pillugu malittarisassat assigiiartumik aqutsivigineqarnissaasa pingaaruteqarnera kiisalu naapertuilluartumik unammilleqatigiittoqarnissaata qulakkeerneqarnissaanik pisariaqartitsineq Siumumit oqaatigineqarpoq.

Unammilleqatigiinnerup nukittuujunissaata aammalu najukkani suliffeqarfiit pitsaanerumik periarfissinneqarnissaasa pingaaruteqarnera Atassummit erseqqissaatigineqarpoq. Partiip erseqqissaatigaa malittarisassat ima pisariutigilissanngitsut suliffeqarfiit mikinerit pisortat suliassaataannik peqataanissamut mattunneqarlutik. Tamatuma peqatigisaanik nunatsinni nunap pissusiani attaveqaasersuutitigullu pissutsit pisariaqalersikkaat neqerooruteqartitsisarnermut malittarisassat najukkami pissutsinut naleqqussakkat eqaatsuunissaat.

Siunnersuut pingaartumik najukkani peqataatitsinerunikkut aammalu lærlinginut sulinermillu misiliisunut periarfissaqarnerulersitsinikkut najukkami inuiaqatigiinnut, inuussutissarsiortunut

ilinniartitaanikkullu periarfissagissaarnerulersitsisinnaasoq Naleqqamit erseqqissaatigineqarpoq. Partiip tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissaatigaa illoqarfinni mikinerusuni nunaqarfinnilu sanaartornermi suliniutit aningaasartuuteqarfiunerukkajuttut immikkullu unammilligassartaqarajuttut, tamannalu inatsisip aqutsivigineqarnerani ersersinneqartariaqartoq. Kiisalu najukkami isiginiagassanik aammalu suliaqartinniakkat ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsinermik atuinnermut atatillugu ersarissumik tunngavissaqarnissaq, ammasumik pissuseqarnissaq uppernarsaasersuinissarlu pisariaqartinneqartut partiip erseqqissaatigaa. § 20 malillugu siunnersuinermik sullississutit 10 mio. kr.-inik killeqartinneqarnissaannik siunnersuut partiip isumakuluutigaa isumaqarlunilu killiliussaq appasinnerusariaqartoq. Tamatuma saniatigut suliffeqarfiit sorliit salliutinneqarnerinut neqerooruteqartitsinermilu toqqarnerinut atatillugu nakkutilliisoqarnissaannik, nalunaarutinik peqarnissamik allakkatigullu uppernarsaasersuinissamik pisariaqartitsisoqarnera tikkuarneqarpoq.

Sanaartornermik suliassaqarfiup pitsaaneruseqarnissaaq pilersaarusiorneqarlunilu aquanneqarnissaata pisariaqartinneqarnera kiisalu ungasissumut isigaluni pingaarnersiuisarnissap pingaaruteqarnera Demokraatit erseqqissaatigaa. Malittarisassat paasiuminarnerullutillu ataqatigiinnerusut najukkani suliffeqarfiit periarfissagissaarnerulernerannik peqatigisaanillu pisortat aningaasaataasa akisussaassuseqarneruseqarnissamik atorineqarnissaannik pilersitsisinnaasut partiimit oqaatigineqarpoq.

Tamakku tunngavigalugit siunnersuut Sanaartornermut Ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit

Siunnersuut piffissami 2026-mi 23. januarimit 23. februarimut Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanni tamanut tusarniutigineqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik oqartussanut, kommuninut, kattuffinnut ingerlatseqatigiiffinnullu arlalinnut toqqaannartumik nassiunneqarluni.

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngussaq 2-mi sammineqarput. Tusarniaaneq inatsisissatut siunnersuummi oqaatsitigut teknikikkullu iluarsiinernik annikinnernik pissutissaqalersitsisimavoq.

Tusarniaarnermi najukkamik tunngaveqarnissamik, neqerooruteqartitsisarnermut malittarisassanik aqutsinermik kiisalu pisortat neqerooruteqartitsineranni pisariitsumik naligiimmillu pinninnissap oqimaatigiissinnissaannik apeqqutit qitiutinneqarsimasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuut Nunatta Karsianut kommuninulluunniit aningaasaqarnikkut annertuumik kinguneqartussat naatsorsuutigineqanngitsoq inatsisissat siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq.

Tamatuma peqatigisaanik Naalakkersuisut naliliipput siunnersuut sanaartornermi suliassaqarfimmi malittarisassat ataatsimoornerusut paasiuminarnerusullu nassatarisaannik allaffissornerup oqinnerulerneranik kinguneqassasoq.

Inuussutissarsiortut eqqarsaatigalugit inatsisissatut siunnersuut neqerooruteqartitsisarnernik ammanerulersitsilluni eqaannerulersitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik najukkami pissutsit inuiaqatigiinnilu akisussaaqataanerup ilanngullugit isiginiarneqarnissaannut periarfissiineq najukkami suliffissaqarnerulernerumut aammalu sulinermik misiliiffissanut ilinniarfissanullu periarfissat amerlinerannut peqataaqataasinnaavoq.

Ataatsimiititaliamilli oqaatigineqassaaq najukkami isiginiagassat aallaaviginerannik atuineq suliaqartinniakkallu ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsinermi periarfissaqarnerulernermi naapertuilluartumik unammilleqatigiittoqarnissaa neqerooruteqartitsinerillu ersarissiiinissaasa qulakkeerneqarnissaanni kinaassusersiunngitsumik pissutsillu allanngorarnerat tunngavigalugu aqutsinissaq pisariaqarmat.

Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq suliaqartinniakkat ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsinermik taaguutip inatsisissatut siunnersuutip kalaallisoortani assigiinngitsunik taagorneqartoq ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummik suliarinninnerminut atatillugu maluginiarmagu.

Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi kapitali 4-mi taaguut “Underhåndsbud” ima nutserneqarsimammat “Suliaqartinniakkat ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsineq”, tak. inatsimmut nalunaarummi atuuttumi kapitali 4-p qulequtaa kiisalu § 19 aamma § 20.

§ 20-mulli allannguutissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi taaguut una atorneqarpoq “isertuussilluni neqerooruteqartitsineq”.

Inatsisip oqaasertaani nassuiaatitaanilu taaguutit assigiiartut atorneqarnissaat pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, minnerunngitsumik inatsimmi oqariaatsit pingaarutillit pineqartillugit. Taamaattumik inatsimmit atuuttumi taaguutaqqaartut inatsisip suliarineqaaqqinnerani aammalu inatsisip oqaasertaani inaarutaasuni pinngitsoorani atorneqarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigiumaneqarpoq.

Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu maleruagassat inatsisissatut siunnersuutikkut nutarterniarneqarlutillu pisariillisarniarneqarnerat ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq. Inatsisip nunatsinni sanaartornermi pissutsinut piviusunut naleqqussarneqarnerunera aammalu pisortani neqerooruteqartitsisut suliffeqarfiillu eqaannerusumik allaffissornissaannut ikorfartuutaanera ataatsimiititaliamit pingaaruteqartutut isigineqarpoq.

Najukkani suliffeqarfiit pisortat sanaartortitsineranni peqataanissamut periarfissaqarnerulersinneqarnerat ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Neqerooruteqartitsineranut suliassanillu agguaassinermut atatillugu najukkami pissutsinik, najukkami tunngaveqarnermik inuiaqatigiinnilu akisussaanermik ilanngussinissamut periarfissaqalersitsisoqarnera ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq. Tassunga atatillugu pisortat aningaasaliineri najukkani suliffissaqartitsiniarnermut, ilinniartitaanermut nunalu tamakkerlugu piginnaasanik annertusaanermut annertunerusumik tapeeqataanissaat pingaaruteqartoq partiinit arlalinnit siullermeerinninnermi erseqqissaatigineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik illoqarfinni najugaqarfinnilu mikinerni sanaartornermik suliassat immikkut unammillernarnerat pillugu oqaatigineqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarput, tamatumani aningaasartuutit, assartuineq sulisussaqaarniarnerlu illoqarfinnut anginernut sanilliullugit annertuumik allaanerussuteqarsinnaallutik. Taamaattumillu najukkani pissutsit isiginiarneranni eqaakannersumik iliuseqarnissamut inatsisip periarfissiinera naleqquttutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik najukkami suliffeqarfiit isiginiarneqarnissaasa kinaassusersiunnginnissamik, ammasumik naligiimmillu pinninnissamik tunngavinnut sanilliullugit oqimaatigiissaartuarneqarnissaat pingaaruteqarmat ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq. Taamaattumillu najukkami isiginiagassat suliqaartinniakkallu ilisimatereerlugit neqerooruteqartitsineq pillugit aalajangersakkanik atuinerup ersarissumik, uppersaasersukkamik pissutsillu allanngorarnerat tunngavigalugu pinissaa pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tassunga atatillugu suliffeqarfiit sorliit salliutinneqarnerinut neqerooruteqartitsinermilu toqqarnerinut atatillugu nakkutilliisoqarnissaanik, nalunaarutunik peqarnissamik allakkatigullu uppersaasersuinissamik pisariaqartitsisoqarnera pillugu oqaaserineqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarput.

Kiisalu § 20 malillugu siunnersuineramik sullississutit 10 mio. kr.-inik killeqartinneqarnissaanik siunnersuut siullermeerinnermi apeqquserneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Killililiussanik qaffasinnerusunik atuinerup unammilleqatigiinnerup, ammasumik pissuseqarnissap suliffeqarfiillu mikinerit suliassanut

peqataasinnaanerannut sanilliullugit ingerlaavartumik nalilersortarneqarnissaat pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Soqutigisaqaqatigiit akerleriinneri aammalu neqerooruteqartut inatsisinik annertuumik unioqquitsinernut eqqartuunneqarsimasut imaluunniit siusinnerusukkut isumaqatigiissutaasunik annertuumik sumiginnaasimasut peqataajunnaarsinnissaat pillugu aalajangersakkanik isarinnerusunik atuutsitsisoqalernissaa ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq. Tamanna pisortani neqerooruteqartitsisarnerit tatigineqarnerulernissaannut peqataaqataasinnaasutut aammalu neqerooruteqartartut akisussaassuseqarnissaannik piumasaaqatinut nukittunerulersitsisinnaasoq ataatsimiititaliaq naliliivoq.

Taamatuttaaq lærlingit, sulinermik misiliisut najukkamilu sulisussat qitiutinnerisigut najukkami ilinniagaqarnissamut suliffeqarnissamullu periarfissat nukittorsarneqarnerannut siunnersuut peqataaqataasinnaasoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Kiisalu inatsisip atuutsinneqalernissaata qanimut malinnaaffigineqarnissaa pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaaliornikkut malittarisassat piviusumik atorneqarneranni nalorninermik pilersitsiviunngitsumik allannguutit pisariillisaanissamik kissaammut tapeeqataaqqullugit.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Demokratineersut, Inuit Ataqaatigiinneersut Atassummeersullu siunnersuut akuerineqassasoq inassutigaat.

Ataatsimiitaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnil-
luni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Justus Hansen
Siulittaasoq

Gerth Mikaelen
Siulittaasup tullia

Hans-Erik Enoksen

Nivi Heilmann Efraimsen

Bentiaraq Ottosen